

Procházka po hradeckých divadlech, kinech a kulturních sálech

Divadla

Hradec Králové: 1637-1766 Jezuitské divadlo: kostel sv. Antonína (zanikl), katedrála, kostel Nanebevzetí P. Marie, Velké náměstí č.p. 32 ■ 1790 Malé náměstí č.p. 129 ■ 1796 – 1883 U Zlatého orla Mýtská č.p. 126 ■ 1868 Borromaeum Špitálská č.p. 183 ■ 1884-1885 Klicperovo divadlo Dlouhá č.p. 98 ■ před r. 1900 Palackého čítárna U Špuláků Velké náměstí č.p. 34 ■ 1929-1942/1958 Studentský domov/Divadlo Drak, Hradební č.p. 632 ■ 1930 Sokolovna Eliščíno nábřeží č.p. 777 ■ 1936-1939 Tylovo městské divadlo Jiráskovy sady č.p. 237 ■ 1997 studio Amátka Kavčí plácek č.p. 120 ■ zahrada u č.p. 121 ■ Malé náměstí č.p. 5 ■ Velké náměstí č.p. 42 ■ Zieglerova č.p. 89 ■ Dlouhá č.p. 99 ■ stará sokolovna Kavčí plácek č.p. 122 (zanikla) ■ Adalbertinum ČSA č.p. 300 ■ Orlovna Jana Koziny č.p. 560 ■ Jiráskovy sady ■ Žižkovy sady ■ zahrada u č.p. 124 ■ **Pražské Předměstí:** 1838-1839/1852/1910 Střelnice Střelecká č.p. 45 ■ Dělnické divadlo U Švagerků Všehrdova č.p. 194 ■ Dům kultury ROH ZVÚ ■ **Kukleny:** 1870 U Šrajbrů/U Pilnáčků Pražská tř. č.p. 24 (zanikl) ■ hostinec U Zelinků č.p. 6 Pražská tř. ■ **Svobodné Dvory:** 1881-1895 U Bílého koně/U Smetanů č.p. 57 ■ Sokolovna Spojovací č.p. 254 ■ Dělnický dům (U Mamuta) Dvorská č.p. 129 ■ **Nový Hradec Králové:** 1927-1946 Dělnický dům Národních mučedníků č.p. 209 ■ 1962 přírodní divadlo (poblíž hájovny ve směru na Holice) ■ sokolovna Brněnská č.p. 87 ■ **Slezské Předměstí:** Stole-tá Bratří Štefanů č.p. 49 ■ 1991 divadlo Jesličky Třebechovická č.p. 836 ■ **Tře-beš:** 1868 Zámeček ■ Na rozcestí Hradecká č.p. 47 ■ **Malšovice:** U Zezuláků Na Hrázce č.p. 229 ■ U Čechů Úprkova č.p. 19 ■ U Matějků Zámostí (zanikl) atd.

Kina

Hradec Králové: 1897 Zieglerova č.p. 89 ■ 1913 zahrada domu u Jiráskových sadů ■ 1911 Palmová Zahrada ČSA č.p. 275 ■ 1911 Grand-American biograf, Adalbertinum ČSA č.p. 300 ■ 1929 kino Centrál, tř. Karla IV. č.p. 774 ■ 1930 Grand-bio Sokol, Eliščíno nábřeží č.p. 777 ■ 50. léta 20. stol. Letní kino Mír ■ **Pražské Předměstí:** 1913 Union-Bio, Střelnice, Střelecká č.p. 45 ■ 1924 Letní kino v zahra-dě Střelnice ■ pol. 20. stol. kino Cestujících Riegrovo náměstí č.p. 914 ■ **Pou-chov:** 1928 Bio Sokol U Zadrobílků „Na Staré“ Velká č.p. 36 ■ **Plotiště n.L.:** kino Pochodeň Petra Jilemnického č.p. 14 ■ **Třebeš:** kino Vesmír Hradecká v areálu č.p. 1 ■ **Nový Hradec Králové:** Svatováclavské náměstí č.p. 143 ■ kino Odboj/Dělnický dům Národních mučedníků č.p. 209 ■ **Kukleny:** kino Svět Pražská tř. č.p. 6 ■ Malšovice u HK: kino Máj Na Hrázce č.p. 229 ■ kino Mladých Průběžná č.p. 1752 ■ **Slezské Předměstí:** ■ kino Brigádníků Bratří Štefanů č.p. 49/3 atd.

Kulturní sály

Hradec Králové: 1896-1897 Adalbertinum ČSA č.p. 300 ■ 1909-1912 muzeum Eliščíno nábřeží č.p. 465 ■ 1910-1911 Palmová zahrada ČSA č.p. 275 ■ 1922-1923 Studentský domov Hradební č.p. 632 ■ 1923-1925 YMCA Šafaříkova č.p. 666 ■ 1929-1931 Velké náměstí č.p. 42 ■ 1934 Orlov-na Jana Koziny č.p. 560 ■ Živnostensko čtenářská jednota Mýtská č.p. 126 ■ **Pražské Předměstí:** Střelnice Střelecká č.p. 45 ■ **Věkoše:** Aldis Eliščíno nábřeží č.p. 375 ■ **Sokolovny:** 1883 Kavčí plácek č.p. 122, **Hradec Králové** (zaniklá) ■ 1928-1930 Eliščíno nábřeží č.p. 777, **Hradec Králové** ■ Chelčického č.p. 201, **Pražské Předměstí** ■ 1930 Pražská třída č.p. 581, **Kukleny** ■ 1948 K Sokolovně, **Pouchov** (zaniklá) ■ 1921 Spojovací č.p. 254, **Svobodné Dvory** ■ 1923 Brněnská č.p. 87, NHK ■ 1949 Třebeš ■ Malšovice atd.

8 Letní kino Mír / „Širák“ č.p. 1271 / původně součást pevnostních valů

(před r. 1950)

První letní kino v Hradci Králové s kapacitou 540 míst zřídil v r. 1913 v zahradě domu č.p. 308 u dnešních Jiráskových sadů hoteliér Urban. V pozdější době probíhala projekční příprava letního kina na zemních pevnostních valech v současných Šimkových sadech, avšak tento záměr zůstal nedokončen a pro umístění letního kina bylo nakonec využito reliktů zem-ních pevnostních valů v prostoru u řeky Orlice. Konkrétně se jedná o glacis (česky koliště) nedaleko špice kavalíru XII, což je val před krytou cestou svažující se do předpolí, chránící před ostřelováním ze strany útočníka (zde mělo dojít k prvnímu střetu obránců pevnosti s útočníky). Pevnostní valy představovaly pro účely kina výhodné prostředí s ohledem na svažitost terénu a jeho využitelnost pro umístění jeviště. Kino v současnosti tvoří betonová oblouková projekční plocha, betonové oválné podium, ve svahu umístěné lavičky a dále zázemí s dekorativní cihlo-vou stěnou. Od r. 1950 se v prostorách kina pořádal Filmový festival pracujících. Pro promítání širokoúhlých filmů bylo kino brigádnicky upravováno. V roce 1979 se část produkce festivalu přesunula na zimní stadion. V r. 1977 vznikl projekt k adaptaci promítací plochy (Kovoprojekt Praha, Ing. J. Hloušek), podle kterého byla zesílena nosná ocelová konstrukce a nahrazeno stávající napínací plátno stabilní železobetonovou obloukovou projekční plochou.

Vydalo Statutární město Hradec Králové, Odbor kultury, sportu a cestovního ruchu Magistrátu města Hradec Králové v roce 2019, Československé armády 408, 502 00 Hradec Králové www.hradeckralove.org

Texty: Odbor památkové péče Magistrátu města Hradec Králové Foto: foto archiv města, Muzeum východních Čech, SOkA Hradec Králové Tisk: Garamon s.r.o., www.garamon.cz Design: FiftyFifty kreativní agentura s.r.o., www.fifty-50.cz

Vydáno při příležitosti
Dnů evropského dědictví 2019
na téma Památky zábava.

Vydáno při příležitosti
Dnů evropského dědictví 2019

7 Důstojnická restaurace / Restauriční pavilon / Tylovo městské divadlo / jídelna / mateřská škola / Střední škola vizuální tvorby č.p. 237 (1929-1933)

Na místě dnešního objektu stávala sešlá důstojnická restaurace s kuželníkem. Odbočka svazu čs. důstojnictva (park ve vlastnictví armády) zadala r. 1929 vypracování návrhu přestavby arch. Janu Rejchlovi, přičemž bylo požadováno zachování původních zděných částí objektu. Následně vojenská správa vypsalá soutěž na zhotovení stavebních plánů, kterou vyhrál stavitel Ing. František Komárek (nejlevnější nabídka).

V r. 1931 budovu odkoupilo město a zadalo stavbu Ing. Komárkovi (1932). Ten po ohledání objektu upozornil na nevyhovující stav starého zdíva (vlhkost, dřevokazná houba) a navrhl jeho celkovou výměnu. K dalším úpravám projektu došlo na základě požadavků restaurátéra J. Mrvy. Budova byla dokončena 10.09.1933.

Trojdílný funkcionalistický objekt má zděnou omítanou patrovou část, na níž asymetricky navazuje přízemní postupně se zužující a snižující dvoudílná hmota dřevěné přístavby „sálů zimní a letní restaurace“ s polokruhovitým závěrem na cihelné podezdívce. Dřevěné opláštění přístavby z červeně lakovaných vertikálních a horizontálních prken v kombinaci s bíle natřenými výsuvnými okny evokuje severskou architekturu. Z důvodu nynější nefunkčnosti výsuvných oken jsou do spodních křídel osazena větrací okénka. Ve fasádách zděné části se uplatňuje např. lodžie (nyní zasklená) v patře, do modra laděné vitraje prostoru schodiště a subtilní markýza hlavního vstupu. V interiéru objektu se nalézal sál s podiem v polokruhovitém závěru (mezi oddíly sálu původně prosklená stěna), zasedací místnost, zimní salonek, výčep a kuchyň a v patře byt restaurátéra, dva pokoje pro personál a klubovna s výhledem na řeku. V l. 1936-1939 sídlilo v prostorách pavilonu Tylovo městské divadlo provozované ochotnickým Dramatickým sdružením Tyl (z důvodu vysokých nákladů na pronájem Klicperova divadla). Byly zde hrány převážně pohádky pro děti, případně zábavné hry pro dospělé. Počátkem okupace zabrala budovu německá správa. Po válce byl objekt využíván jako školní družina, školní jídelna a jistou dobu i jako mateřská školka. Objekt má v nájmu od roku 2001 Střední škola vizuální tvorby.

6 Grand-bio Sokol / kino Elektra / kino Oko / Filharmonie Hradec Králové č.p. 777

(1929-1930)

Počátky budovy dnešní filharmonie můžeme sledovat k r. 1901, kdy vzniklo Družstvo pro postavení nové sokolovny. Ve veřejné soutěži vypsané v r. 1921 na stavbu biografu, tělocvičny a stadionu zvítězil návrh arch. Milana Babušky, avšak základní kámen byl položen až 28.10.1928. Samotná stavba byla realizována podle nově vypracovaných plánů architekta Babušky laděných již v intencích funkcionalismu.

Na symetrickou hlavní trojkřídlovou budovu na půdorysu H navazovala na severu nižší hmota biografu. Výraz hlavního průčelí objektu byl založen na spolupůsobení hmoty středního nižšího horizontálního křídla členěného vertikálními pásy oken a převýšených hmot vertikálních křídel s monumentálními nečleněnými fasádami otevřenými pouze vstupy se schodišti, subtilními markýzami a reliéfy sokolů pod korunními římsami. V architektuře se uplatnily též omítky ve dvou hrubostech a neonové reklamní nápisy. Multifunkční budova sokolovny zahrnovala dva sály tělocvičny (v malém sále loutkové divadlo), restauraci a kino, devět hostovských pokojů a dvě noclehárny. V horních patrech se nacházela výborovna, čítárna a zkušební síň pro sokolskou filharmonii. Biograf sestával ze sálu s galerií (778 sedadel), předsálí s šatnami, cukrárna a kuřárny. Hudební doprovod promítaných filmů zajišťoval orchestr.

Otevření objektu se konalo ve dnech 25. až 28.10.1930 mimo jiné koncertem Sokolské filharmonie. Za okupace byla sokolovna konfiskována a kino přejmenováno na kino Elektra. V pozdější době došlo k další změně názvu na kino Oko, které poskytovalo zázemí pro orchestr a estrádní divadlo Reflektor. Činnost kina byla ukončena na počátku 90. let. Od roku 1991 sídlí v objektu filharmonie, pro kterou byl v letech 2004-2005 kinosál adaptován dle projektu arch. A. Wagnera.

Zajímavými prvky objektu jsou vstupy v umělém kameni se zabudovanými výkladními skříněmi, harmonická linie nautických zábradlí schodišť (v interiéru dřevěná, v exteriéru kovová), kotle dešťových svodů severního křídla a betonový trámový strop s původními svítidly ve vstupní hale. R. 1983 proběhl v kině koncert skupiny Pražský výběr, po kterém stihl skupinu zákaz hraní.

5 Kino Centrál / Bio Slavie / kinematograf Viktoria / kino Jas / Artkino Centrál / Bio Central č.p. 774

(1929)

Počátky kina Centrál můžeme sledovat do roku 1928, kdy Masarykova liga proti tuberkulóze podala žádost o biografickou licenci. Dle žádosti se mělo jednat o biograf v nádvorní budově v sousedství domů továrníka K. V. Skuherského (č. p. 467, 468, 469, 470, 471). V domě č. p. 468 měl být zřízen průchod umožňující vstup z Karlovy třídy. Licence byla udělena r. 1929. V červnu téhož roku zažádal továrník Skuherský o stavební povolení. Projektantem a stavitelem objektu se stal Ing. František Komárek ze Svobodných Dvorů.

Sál s kapacitou 800 míst tvořil spolu s vestibulem ovál, na který nasedalo ve vrcholu obdélné jeviště, před nímž byl až do zavedení projekce zvukových filmů (1937) v propadle prostor pro hudební těleso. K bokům sálu přiléhala křídla se schodišti do patra, kde se nalézal balkon a vstupy na otevřené terasy kolem zaoblených nároží. Zázemí kina představoval bufet, kuřárna aj. Objekt byl zastřešen sedlovou střechou nesenou kovovým krovem. Ve fasádě hlavního průčelí se uplatňovala kombinace omítaných a režných ploch. Kino mělo na svou dobu vynikající technické zázemí – ústřední parovzdušné topení a výkonnou ventilaci. Výzdobu navrhl královéhradecký malíř Josef Heřman.

Biograf byl otevřen v listopadu 1929, diváci mohli zhlédnout filmový žurnál se záběry z Hradce Králové a též ukázky z filmu Archa Noemova. Výtěžek z provozu kina byl určen k financování činnosti ligy a částečně také „ve prospěch invalidní péče“. V roce 1939 bylo kino majetkově převedeno na Masarykovu ligu proti tuberkulóze. V 70. letech došlo k adaptaci na panoramatické kino, přístavbě k bočním křídlům a zřízení zastřešené dvorany (včetně mozaiky) mezi objektem kina a domem č.p. 468. V interiéru je dochováno např. původní nautické kovové zábradlí.

Procházka po hradeckých divadlech, kinech a kulturních sálech

„Při volbě programů budiž dána přednost filmům kulturně-výchovným a programům sledujícím ušlechtilou zábavu obecnstva.“

Podmínka biografické licence Masarykovy ligy proti tuberkulóze

První doloženou divadelní produkci v Hradci Králové byla hra „O narození Páně“ předvedená studenty jezuitské koleje v kostele sv. Antonína v r. 1637. Jezuité inscenovali své školské (v koleji zřízena divadelní síň), ale i veřejné hry, jež dosáhly mimořádné obliby a byly typické svou bohatou výpravou a propracovanými scénickými efekty (poslední hra v r. 1766, zákaz školských her v r. 1768).

Od 2. pol. 18. stol. se ve městě objevuje domácí divadlo. Další veřejná divadelní hra však souvisí až s přítomností pevnostní posádky v r. 1790, kdy měšťané a vojáci ochotnický sehráli komediální hru v němčině. Divadelní představení byla nejprve hrána v improvizovaných prostorách měšťanských domů či v dostupných sálech (např. společenské sály, sály hostinců aj.), až v r. 1796 vzniklo v hostinci U Zlatého orla stálé divadlo. Od pol. 19. stol. se můžeme setkat též s divadlem v přírodě. Na činnosti divadla se kromě ochotníků podílely kočující divadelní společnosti.

Impulsem pro rozvoj hradeckého divadelnictví představoval zákon o právu společacím z r. 1867, který umožnil vznik řady ochotnických spolků (např. Jednota divadelních ochotníků v Hradci Králové, Tyl v Kuklenách aj.). Divadelní odbory zřizovaly posléze i spolky jinak zaměřené (např. Sokol, Orel, DTJ). Setkáváme se tak se situací, kdy kromě samotných budov divadla (např. Klicperovo divadlo), vznikaly divadelní sály i ve spolkových domech, tělocvičnách či sokolovnách (např. sokolovna na Kavčím plácku č.p. 122). Ochotnická divadelní činnost ve městě dominovala ještě v první polovině 20. stol.

Od konce 19. století se objevuje jakožto konkurence divadla film. První filmové promítání se uskutečnilo již r. 1897 v sále Besedy (Zieglerova č.p. 89). Filmové projekce byly v prvním období provozovány kočovnými kinematografy. Ti nacházejí útočiště od r. 1911 v objektu Adalbertina Grand American biograf. Prvním stálým kinem se stal v r. 1911 Grand-biograf Urban v Palmové zahradě. Prezentované filmy byly až do 30. let němé, pouze s hudebním doprovodem. Nově vznikající kina je možno dnešní terminologií označit jakožto multifunkční, neboť umožňovala i další využití (např. pro hudební představení, přednášky či pořádání výstav).

Prostřednictvím následujících textů můžeme nahlédnout do osudů několika z vybraných hradeckých kulturních institucí.

Vstupenka do divadla, 19. stol.

Použitá literatura:

BLÁHA, Radek, Petr GRULICH, Roman HORKÝ, et al. Hradec Králové. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2017. Dějiny českých, moravských a slezských měst. ISBN 978-80-7422-504-8.

DIVIŠOVÁ, Jaroslava, ed. Encyklopedie města Hradce Králové. Hradec Králové: Garamon, 2011. ISBN 978-80-86472-52-2.

1 Klicperovo divadlo / Krajské oblastní divadlo / Divadlo Vítězného února č.p. 98 (1884–1885)

Přípravu stavby divadelní budovy podnítl již v roce 1877 předseda Jednoty divadelních ochotníků Klicpera František Červený. Z příspěvků členů jednoty a výnosů představení vznikl fond na postavení divadla a k podpoře projektu byla vyzvána i veřejnost. Záměr výstavby divadla schválilo městské zastupitelstvo v roce 1882 po řadě sporů ohledně jeho umístění (uvažován např. prostor mezi reálnou školou a vodními kasárnami v ulici Komenského). K výstavbě posloužil tzv. Kapounovský dům, kde od konce 18. století sídlil velitel hradecké pevnosti.

Stavba budovy probíhala dle návrhu architekta Viktora Weinhengsta. Vznikl členitý eklektický objekt (s pseudorenesančními a pseudoklasicistními prvky) na nepravidelném půdorysu s dvojicí věží, nárožními rizality a bohatou štukovou výzdobou evokující tektonické prvky fasády. Na bosovaném přízemí jakožto soklu se nacházejí pilastry (v 2. NP s korintskými hlavicemi), které podpirají kládí s římsami a na nich umístěnými atikami.

Slavnostní otevření divadla proběhlo dne 24.03.1885 Klicperovou hrou Eliška Přemyslovna. Vznikla „dekorační společnost“, která zajistila nákup 30 divadelních dekorací z bývalého Prozatímního divadla v Praze. První opravy si budova vyžádala již pouhé dva roky po otevření, dále následovala postupná modernizace. V roce 1910 byla do divadla zavedena elektřina a provedena výzdoba od Františka Kysely. Poněkud stísněný prostor divadla vyvolával od 20. let. 20. stol. neúspěšné snahy o zřízení divadla nového. Zvažováno bylo umístění divadla na Ulrichovo náměstí, náměstí 5. května, do prostoru u Labského mostu a v Gayerových kasárnách. V letech 1995 – 2007 proběhla rozsáhlá rekonstrukce budovy dle návrhu arch. Alexandra Pura. V době rekonstrukce došlo ke zřízení komorní scény V podkroví v domě č.p. 99 s kapacitou 60 míst, zároveň bylo divadlo funkčně propojeno s okolními objekty. Na fasádě je umístěn pomník V. K. Klicpery.

2 Diecézní spolkový dům sv. Vojtěcha / Adalbertinum č.p. 300 (1896–1897)

Vzhledem k nedostatečným prostorům v objektu biskupského kněžského semináře vyvstala potřeba zřízení spolkového domu, který by představoval zázemí pro činnost Politického družstva tiskového pod ochranou sv. Jana Nepomuckého (podpora literatury a spisovatelů kat. zaměření, přednášky, divadelní představení aj.), potažmo dalších katolických spolků.

Objekt byl vystavěn na místě staré vojenské prádelny dle návrhu Ing. Fr. Hellmanna z Jaroměře. Základní kámen byl položen na svátek sv. Vojtěcha dne 23. dubna 1896, stavba měla být dokončena u příležitosti 900. výročí umučení tohoto světce. Slavnostní otevření a vysvěcení budovy proběhlo ve spojitosti s 1. katolickým sjezdem, který se zde konal 22.-24. srpna 1897.

Monumentální historizující čtyřkřídlá budova s obdélným půdorysem je orientována hlavním průčelím k okružní třídě. Průčelí dominuje trojice rizalitů vrcholících cibulovými báními. Ve štítu středního rizalitu se nacházela freska zobrazující návrh sv. Vojtěcha z Říma do Čech (později nahrazena hradeckým lvem). Pseudobarokní fasáda se vyznačuje vysokým řádem pilastrů a bohatou štukovou výzdobou okenních šambrán (př. hlavy andělíčků) a vstupního portálu.

V objektu se kromě společenských prostorů (velký sál s pódium a galerií zasahující do dvou podlaží, spolkové místnosti) nacházely mimo jiné tělocvična, restaurace, pivní a vinné sklepy, tiskárna, knihkupectví a noclehárny pro katolické tovaryše. Ve druhém patře byla situována kaple sv. Vojtěcha s oltářem od Ant. Suchardy, v prvním patře mělo vzniknout diecézní muzeum.

Zajímavými prvky interiéru objektu jsou zvláště velký sál s pódium a galerií, hlavní schodiště, bohatá štuková výzdoba a vnitřní deštové svody.

Po zabrání objektu státem v r. 1948 zde sídlila Osvětová beseda a prostor byl využíván pro pořádání kulturních akcí.

Dne 23.10.1906 se zde uskutečnilo „náboženské hádání“ ze účasti TGM.

3 Union-bio / Lido-bio / kino Moskva / kino Svoboda / Střelnice č.p. 45 (1919–1920) Letní kino / Estrádní sál (1924)

Budovu Střelnice vlastnilo od r. 1910 sociálně demokratické Stavební, nákupní a výrobní družstvo Dělnický dům. Po přestavbě (1911-1912) byl sál objektu pronajímán kočovným kinematografickým společenstvem. V roce 1913 získalo družstvo vlastní kinematografickou licenci a začalo provozovat kino Union-bio. Následně proběhla v letech 1919-1920 adaptace objektu, během níž došlo k přístavbě moderní budovy biografu s kapacitou 800 osob uvedené do provozu dne 30.05.1920 pod názvem Lido-bio. V r. 1924 bylo v zahradě zřízeno dřevěné letní kino (později estrádní sál) s pozoruhodnou konstrukcí dle plánů tesařského mistra Jana Kráma. V letech 1927–1928 probíhala další přestavba areálu na základě návrhu architekta Oldřicha Lisky. V přestavěném objektu zděného kina (promítání obnoveno 28.10.1927) proběhlo první ozvučené filmové představení v Hradci Králové (1930).

Klasicizující budova zděného kina byla přistavěna ke staršímu přízemnímu křídlu hlavní budovy, na které navázala převýšeným vertikálním (původně vstupním) rizalitem a horizontální hmotou sálu na obdélném půdorysu s polygonálním závěrem orientovaným do zahrady. V rámci Liskovy puristické úpravy areálu došlo mimo jiné k odstranění některých modernistických dekorativních prvků, navýšení vstupního rizalitu a zřízení portiku. V exteriéru objektu se ve fasádách uplatňují stylizované kanelované pilastry nesoucí architráv a vertikálně orientovaný lizénový rám. Ve štítu orientovaném do zahrady je dochováno kruhové okénko z let 1919-1920. V interiéru sálu se dosud nachází jeviště a architektonické články výzdoby – pilastry se stylizovanými iónskými hlavicemi. Ve fasádách dřevěného letního kina se uplatňuje dekorativní bednění a roletová ventilace.

Po roce 1948 v objektu sídlil dům odborů, který měl zajišťovat společenské a kulturní využití (Kulturní dům ROH – kino přejmenováno na kino Moskva). Po roce 1989 byl objekt vrácen sociálním demokratům. Provoz kina byl ukončen v první polovině 90. let.

4 Studentský domov / Divadlo Drak č.p. 632 (1922–1923)

Současné sídlo Divadla Drak představuje adaptaci původního objektu tzv. Studentského domova. Účelem této instituce (první svého druhu mimo Prahu) bylo zajistit pro středoškolské mimohradecké studenty „útulek, přístřeší, ale i domov, třeba jen studentský. Teplý nápoj, pokrm, ovzduší a prostředí, které by jim aspoň částečně nahradilo domov za pobytu do odjezdu vlaku neb do cesty zpáteční k domovu.“ Výstavbu podpořilo město, okresní správní komise a ministerstva školství, zdravotnictví a železnic.

Architekt Václav Rejchl ml. koncipoval domov v duchu uměřeného národního stylu (např. rondokubistické zábradlí terasy prolomené obloučky) s klasicizujícími prvky (např. kanelované pilastry nesoucí terasu). Dispozičně byl objekt řešen symetricky se střední zděnou patrovou částí reflektující nedalekou vilovou architekturu a bočními přízemními dřevěnými křídly. Zajímavými detaily jsou dřevěné architektonické články severního křídla (šambrány oken a římsa), které vycházejí z omítkových prvků střední části, a dřevěný bedněný štít střední (jinak zděné) části a severního křídla. V interiéru objektu se nacházela vstupní hala s ochozovou galerií v patře, velká jídelna vybavená pódium, malá jídelna pro dívky, kuchyně, šatna, místnost se sprchami pro chlapce, umývárna pro dívky, v patře studovna-klubovna a na půdě měla vzniknout studentská letní noclehárna.

V objektu také sídlil Spolek akademiků Dobroslav (činnost ukončena v roce 1942) provozující od roku 1929 samostatnou Odvislou scénu proslavenou dramatickým představením Boj o stín.

Od roku 1958 je budova využívána pro účely loutkového divadla (nyní Divadlo Drak), s čímž souvisí rozsáhlé stavební úpravy a rovněž přístavba (kolaudováno 1963), které změnily původní symetrickou kompozici objektu. Divadlo je od roku 2010 propojeno krčkem se sousední budovou v areálu bývalých Nálepkových kasáren (vojenské zásobárny), kde vznikl Labyrint Divadla Drak s muzeem, divadelní laboratoří a studiovou scénou.

